

Protocol 'Time-out, Schorsing en Verwijdering van leerlingen' Stichting Markant Onderwijs

1. Inleiding

Gelukkig geeft het gedrag van leerlingen zelden aanleiding tot onoverkomelijke problemen in een groep of school. Het kan echter voorkomen dat een leerling grenzen overschrijdt en gedrag vertoont dat niet acceptabel is omdat daarmee de veiligheid van de leerling zelf, dat van medeleerlingen of van leerkrachten in gevaar wordt gebracht. In zo'n geval dient de school actief te handelen en maatregelen te treffen om de veiligheid van leerlingen, leerkrachten en anderen te waarborgen. Dat kan een besluit zijn tot time-out, schorsing of verwijdering van de leerling die grensoverschrijdend gedrag vertoont. In dit protocol wordt beschreven hoe te handelen indien sprake is van grensoverschrijdend gedrag en besloten wordt tot een time-out, schorsing of verwijdering.

Het protocol treedt in werking als sprake is van een van de volgende situaties:

- a. Ernstig ongewenst gedrag door een leerling of ouder/verzorger waarbij psychisch en of lichamelijk letsel aan derden is toegebracht of dreigt te worden toegebracht. In bijlage 1 worden voorbeelden van ongewenst gedrag beschreven.
- b. Een leerling die een structureel, onevenredig groot beroep op de faciliteiten van de school doet, waarbij die faciliteiten (vrijwel) geen leereffect opleveren.
- c. Een situatie waarin een structureel besmettingsrisico bestaat voor leerkrachten (en andere medewerkers) en/of leerlingen en aanvullende maatregelen ter beperking van het besmettingsrisico niet afdoende blijken/dreigen te zijn. (Denk bijvoorbeeld aan het uitbreken van besmettelijke ziekten, of aan een structureel luizenprobleem.)

De volgende maatregelen zijn mogelijk:

- a. Time-out;
- b. Schorsing;
- c. Verwijdering .

Indien sprake is van zeer ernstig grensoverschrijdend gedrag door een leerling of diens ouders kan naast het opleggen van een time-out of een besluit tot schorsing of verwijdering, ook aangifte worden gedaan bij de politie.

Dit protocol is niet van toepassing in situaties waarbij sprake is van terugplaatsing van (tijdelijk) geplaatste leerlingen, conform onderlinge afspraken, vanuit een basisschool naar scholen voor speciaal (basis)onderwijs, of (jeugd)zorginstellingen.

In de bijlagen 2 en 3 zijn standaardbrieven voor het melden van een schorsing of verwijdering aan ouders opgenomen.

2. Time-out

Indien sprake is van een van de in de paragraaf 1 genoemde situaties kan besloten worden tot een time-out met onmiddellijke ingang. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- a. In geval van een time-out wordt de leerling voor de rest van de dag de toegang tot de groep of school ontzegd. Daarbij wordt tevens besloten of de leerling gedurende de rest van de dag op school verblijft op een ander plek dan in de eigen klas, dan wel dat de leerling, na overleg met de ouders, naar huis gaat.
- b. Tenzij redelijke gronden zich daartegen verzetten worden de ouders/verzorgers onmiddellijk en

- gemotiveerd van het incident en de time-out op de hoogte gebracht¹.
- c. De ouders/verzorgers worden op school uitgenodigd voor een gesprek. Hierbij is de groepsleerkracht en een lid van de directie van de school aanwezig.
  - d. Van de het incident en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen².
  - e. De time-out maatregel kan alleen worden toegepast na goedkeuring door de directie van de school.
  - f. De time-out maatregel wordt na toepassing schriftelijk of per e-mail gemeld aan het College van Bestuur van Markant Onderwijs.

3. Schorsing

Bij een volgend ernstig incident, of in het uitzonderlijke geval dat het voorgevallen incident zeer ernstig is, of in een van de andere in paragraaf 1 genoemde situaties, kan worden overgegaan tot een formele schorsing. De wettelijke regeling voor het openbaar onderwijs (artikel 40C WPO) is hierbij van toepassing³.

Hierbij gelden de volgende voorwaarden⁴:

- a. Schorsing van een leerling van school is een beslissing die het College van Bestuur mandateert aan de directeur van de school. Voordat de directeur de schorsingsprocedure start, dient hij/zij daartoe toestemming van het College van Bestuur te verkrijgen. Dit kan telefonisch, waarna bevestiging van gemaakte afspraken schriftelijk of per e-mail door de directeur van de school aan het College van Bestuur plaats vindt.
- b. Tenzij de ernst van de aanleiding tot schorsing zich daartegen verzet, maakt de directeur zijn voornemen tot schorsing schriftelijk kenbaar aan de ouders van de betreffende leerling alvorens een leerling daadwerkelijk te schorsen. De betrokken ouders/verzorgers worden daarbij door de directie uitgenodigd voor een gesprek over de schorsing. In dit gesprek worden de ouders in de gelegenheid gesteld hun zienswijze te geven op de voorgenomen schorsing. Hierbij dienen nadrukkelijk ook oplossingsmogelijkheden te worden verkend, waarbij de mogelijkheden en onmogelijkheden van de opvang van de leerling op school aan de orde komen. Van het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders/verzorgers voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen.
- c. Na het gesprek met de ouders neemt de directeur een definitief besluit tot het al dan niet schorsen van de leerling. De directeur maakt dit besluit schriftelijk namens het College van Bestuur kenbaar aan de ouders van de leerling. Daarbij motiveert hij dit besluit en wijst hij ook op de mogelijkheid om bij het College van Bestuur bezwaar te maken tegen het besluit tot schorsing.
- d. Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school ontzegd. Voor zover mogelijk

---

¹ Als veiligheid voorop staat, en dat zal regelmatig het geval zijn, moet de time-out niet afhankelijk gesteld worden van het contact met ouders.

² De time-out is geen officieel instrument, maar kan niettemin bruikbaar zijn bij onveilige situaties of bij het herstellen van de rust binnen de school: het is principieel geen strafmaatregel maar een ordemaatregel in het belang van de school; daarom geen aantekening van de time-out maar van het incident in het dossier van de leerling.

³ Belangrijke bepalingen uit artikel 40 WPO zijn opgenomen in bijlage 4.

⁴ Los van deze formele voorwaarden is het raadzaam om advies in te winnen van de leerplichtambtenaar van de gemeente Breda.

worden er maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden.

- e. De schorsing bedraagt maximaal 5 schooldagen⁵.
- f. Het besluit tot schorsing wordt in afschrift verstuurd aan:
  - Het College van Bestuur;
  - De ambtenaar leerplichtzaken;
  - De inspectie van het onderwijs.
- g. Het besluit wordt via het daarvoor bestemde formulier tevens opgenomen in het elektronisch schooldossier van de inspectie van het onderwijs.
- h. Ouders kunnen binnen zes weken na de datum waarop het besluit tot schorsing is genomen tegen dat besluit bezwaar aantekenen bij het College van Bestuur van Markant Onderwijs (Hooilaan 1, 4816 EM Breda). Het College van Bestuur beslist uiterlijk binnen 4 weken op het bezwaar.

4. Verwijdering

Bij een ernstig incident, dat ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid en/of de onderwijskundige voortgang van de school, of in een van de andere in paragraaf 1 genoemde situaties, kan worden overgegaan tot verwijdering. De wettelijke regeling voor het openbaar onderwijs (artikel 40C WPO) is hierbij van toepassing. Hierbij gelden de volgende voorwaarden⁶:

- a. Verwijdering van een leerling van school is een beslissing die het College van Bestuur mandateert aan de directeur van de school. Voordat de directeur de verwijderingsprocedure start, dient hij/zij daartoe toestemming van het College van Bestuur te verkrijgen. Dit kan telefonisch, waarna bevestiging van gemaakte afspraken schriftelijk of per e-mail door de directeur van de school aan het College van Bestuur plaats vindt.
- b. Alvorens een leerling te verwijderen maakt de directeur zijn voornemen tot verwijdering schriftelijk kenbaar aan de ouders van de betreffende leerling. De betrokken ouders/verzorgers worden daarbij door de directie uitgenodigd voor een gesprek over de voorgenomen verwijdering. In dit gesprek worden de ouders in de gelegenheid gesteld hun zienswijze te geven op de voorgenomen verwijdering. Van het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders/verzorgers voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen. Daarnaast hoort de directeur de leerkracht(en) van de leerling. Ook daarvan wordt een schriftelijk verslag gemaakt dat in het leerlingendossier wordt opgeslagen.
- c. Na het gesprek met de ouders besluit de directeur of hij de procedure tot verwijdering door zet en daartoe een besluit tot voorgenomen verwijdering neemt. De directeur maakt dit besluit namens het College van Bestuur schriftelijk kenbaar aan de ouders van de leerling. Daarbij motiveert hij zijn besluit en wijst hij ook op de mogelijkheid om bij het College van Bestuur bezwaar te maken tegen het voorgenomen besluit tot verwijdering
- d. Het voorgenomen besluit tot verwijdering wordt in afschrift verstuurd aan:
  - Het College van Bestuur;

---

⁵ Wezenlijk is dat de schorsing aan een maximum termijn gebonden is; zij mag geen verkapte verwijdering worden; de termijn is zo gekozen dat in het ernstigste geval de school voldoende tijd ter beschikking heeft om een eventuele beslissing tot verwijdering op zorgvuldige wijze voor te bereiden. Als uiteindelijk wordt besloten tot het inzetten van een verwijderingsprocedure, kan de termijn van schorsing in afwachting van definitieve verwijdering (voor deze besluitvorming staat een termijn van maximaal acht weken) worden verlengd tot het moment van verwijdering. Gedurende deze periode blijft de onderwijszorgplicht van de school bestaan.

⁶ Los van deze formele voorwaarden is het raadzaam om advies in te winnen van de leerplichtambtenaar van de gemeente Breda

- De ambtenaar leerplichtzaken;
  - De inspectie van het onderwijs.
- e. Ouders kunnen binnen zes weken na de datum waarop het voorgenomen besluit tot verwijdering is genomen bezwaar aantekenen tegen dat besluit bij het College van Bestuur van Markant Onderwijs (Hooilaan 1, 4816 EM Breda).
- f. Het College van Bestuur is verplicht de ouders in de gelegenheid te stellen om te worden gehoord over het bezwaarschrift.
- g. Het College van Bestuur neemt een uiteindelijke beslissing op het bezwaarschrift binnen vier weken na het verstrijken van de termijn voor het indienen van het bezwaarschrift.
- h. Een definitief besluit tot verwijdering is pas mogelijk nadat een andere basisschool of een andere school voor speciaal onderwijs is gevonden die bereid is om de leerling op te nemen. Gedurende deze periode waarin een andere school wordt gezocht kan de leerling worden geschorst (zie het onderdeel schorsing van dit protocol).

Slot

Dit protocol is na verkregen instemming van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van Markant Onderwijs door het college van bestuur vastgesteld op 29 februari 2016.

BIJLAGE 1

Voorbeelden van overtreding of ongewenst gedrag

In het kader van het protocol 'Time-out, schorsing en verwijdering' worden o.a. de volgende gedragingen van leerlingen of ouders beschouwd als een ernstig incident

- Het verstoren van de orde in woord en gedrag;
- Brutaal gedrag in woord, houding en gebaar. D.w.z. onredelijk, buitenproportioneel en respectloos de wijze waarop het gedrag op dat moment door anderen wordt ervaren;
- Het pesten, bedreigen en uitschelden van medeleerlingen, ouders of personeelsleden;
- Het regelmatig overtreden van schoolregels;
- Het weglopen van school;
- Het ernstig beledigen in woord of gebaar van medeleerlingen, ouders of personeel;
- Het maken van discriminerende opmerkingen over huidskleur, religie, seksuele geaardheid of uiterlijke kenmerken;
- Het pesten, bedreigen en uitschelden van leerlingen in groepsverband;
- Het bewust verwonden/letsel toebrengen aan medeleerlingen, ouders of personeelsleden;
- Het bewust aanbrengen van schade/vernielingen;
- Diefstal;
- Het bedreigen;
- Het gebruiken van geweld;
- Onzedelijk betasten en/of aanranden;
- Wapens bij zich hebben;
- Gebruik van alcohol of drugs.

Indien sprake is van zeer ernstig grensoverschrijdend gedrag kan naast het opleggen van een time-out of een besluit tot schorsing of verwijdering, ook aangifte worden gedaan bij de politie.

BIJLAGE 2:**Standaard Schorsingsbrief, aangetekend te versturen**

Betreft: Schorsing
Ons kenmerk: xxx
Uw kenmerk: xxx
Breda, <DATUM>

Geachte <NAAM OUDER>,

Met ingang van vandaag heeft ondergetekende, directeur van <NAAM SCHOOL> besloten uw <ZOON/DOCHTER + NAAM LEERLING> te schorsen voor de duur van <AANTAL, MAX 5> schooldagen. Tijdens deze dagen heeft <NAAM LEERLING> geen toegang tot school.

Zoals vastligt in het protocol "Time-out, Schorsing en Verwijdering van leerlingen" hebben wij dit al besproken tijdens ons gesprek op <DATUM, TIJD>. Dit gesprek is vastgelegd in een verslag dat u voor gezien hebt ondertekend.

Aanleiding voor de schorsing was het volgende:

<PUNTSGEWIJZE BESCHRIJVING VAN HET INCIDENT/DE INCIDENTEN>

U hebt de mogelijkheid om binnen zes weken bij ons schoolbestuur bezwaar aan te tekenen tegen deze schorsing. Daarvoor kunt u een brief schrijven aan "Markant Onderwijs, t.a.v. College van Bestuur, Hooilaan 1, 4816 EM Breda". Vermeld hierin duidelijk dat u bezwaar aantekent tegen deze schorsing en waarom u bezwaar aantekent.

Met vriendelijke groet,
namens het College van Bestuur van Markant Onderwijs

<NAAM SCHOOL>

<NAAM DIRECTEUR>

Directeur

c.c.:

- College van Bestuur Markant Onderwijs
- Onderwijsinspectie
- Leerplichtambtenaar gemeente Breda

BIJLAGE 3

Standaard verwijderingsbrief, aangetekend te versturen

Betreft: Verwijdering van school
Ons kenmerk: xxx
Uw kenmerk: xxx
Breda, <DATUM>

Geachte <NAAM OUDER>,

Ondergetekende, directeur van <NAAM SCHOOL>, heeft een voorgenomen besluit genomen tot verwijdering van school van uw <ZOON/DOCHTER + NAAM LEERLING> .

Aanleiding voor deze maatregel was het volgende:

<PUNTSGEWIJZE BESCHRIJVING VAN DE REDENEN VOOR VERWIJDERING>

Zoals vastligt in het protocol "Time-out, Schorsing en Verwijdering van leerlingen" hebben wij dit voorgenomen besluit tot verwijdering al besproken tijdens ons gesprek op <DATUM, TIJD>. Dit gesprek is vastgelegd in een verslag dat u voor gezien hebt ondertekend.

<NAAM SCHOOL> zal vanaf nu een maximale inspanning leveren om <NAAM LEERLING> op een andere school aan te melden. Op het moment dat een andere school bereid is gevonden uw <zoon/dochter> toe te laten, zal de verwijdering daadwerkelijk worden geëffectueerd. Tot het moment van de definitieve verwijdering wordt uw <zoon/dochter> geschorst.

Gedurende de periode van schorsing wordt de voortgang van het leerproces van <NAAM LEERLING> op de volgende manier worden vorm gegeven:

<KORTE BESCHRIJVING VAN DE VOORTGANG VAN HET LEERPROCES>.

U hebt de mogelijkheid om binnen 6 weken bij ons schoolbestuur bezwaar aan te tekenen tegen deze verwijdering. Daarvoor kunt u een brief schrijven aan "Markant Onderwijs, t.a.v. College van Bestuur, Hooilaan 1, 4816 EM Breda". Vermeld hierin duidelijk dat u bezwaar aantekent tegen deze verwijdering en waarom u bezwaar aantekent.

Met vriendelijke groet,

namens het College van Bestuur van Markant Onderwijs

<NAAM SCHOOL>
<NAAM DIRECTEUR>

Directeur

c.c.:

- College van Bestuur Markant Onderwijs
- Onderwijsinspectie
- Leerplichtambtenaar

BIJLAGE 4

Enkele bepalingen uit artikel 40 van de Wet op het Primair Onderwijs (WPO)

- De beslissing over toelating en verwijdering van leerlingen berust bij het bevoegd gezag⁷. De toelating tot de school is niet afhankelijk van het houden van rechtmatig verblijf in de zin van [artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000](#). De toelating mag niet afhankelijk worden gesteld van een geldelijke bijdrage van de ouders.
- Voordat wordt besloten tot verwijdering hoort het bevoegd gezag de betrokken groepsleraar. Definitieve verwijdering van een leerling vindt niet plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorg gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Onder andere school kan ook worden verstaan een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs.
- Indien tegen het besluit van het bevoegd gezag⁸ van een openbare school bezwaar is gemaakt, besluit het bevoegd gezag in afwijking van [artikel 7:10 van de Algemene wet bestuursrecht](#) binnen 4 weken gerekend vanaf de dag na die waarop de termijn voor het indienen van het bezwaarschrift is verstreken.
  1. Het bevoegd gezag kan met opgave van redenen een leerling voor een periode van ten hoogste één week schorsen.
  2. Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk aan de ouders bekendgemaakt.
  3. Het bevoegd gezag stelt de inspectie van een schorsing voor een periode langer dan één dag schriftelijk en met opgave van redenen in kennis.

---

⁷ Bij Markant Onderwijs vormt het College van Bestuur het bevoegd gezag.

⁸ Bedoeld wordt hier een besluit tot toelating of verwijdering.